

**Rozporządzenie wykonawcze Rady
Ministrów**

z dnia 24 września 1924 r.

do ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. № 73, poz. 724).

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. № 73, poz. 724) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1. Centralne władze i urzędy państwowe, władze i urzędy wojskowe, zarządów kolei żelaznych oraz poczt, telegrafów i telefonów na całym obszarze Rzeczypospolitej urzędują zarówno w służbie we-

wewnętrznej jak i zewnętrznej wyłącznie w języku państwowym.

Do art. 2.

§ 2. Określone artykułem 2 ustawy prawo składania podań i oświadczeń w języku macierzystym przysługuje osobom fizycznym, oraz osobom prawnym, tym ostatnim wedle okoliczności faktycznych obywatelstwa i narodowości ich członków oraz postanowień ich statutów w tej mierze.

Od osób składających podania lub ustne oświadczenia w językach macierzystych na zasadzie artykułu 2 ustawy z reguły nie należy wymagać wykazania, że posiadają obywatelstwo polskie i przynależność do danej narodowości. Gdyby jednak na podstawie treści podania lub też z innych okoliczności powzięte zostały poważne wątpliwości, że strona nie posiada któregokolwiek z powyższych warunków, należy wstrzymać rozpatrzenie podania, względnie przyjęcie do wiadomości ustnego oświadczenia, dopóki strona o tem powiadomiona nie wykaże, że przepisane artykułem 2 ustawy warunki posiada.

Określone w artykule 2 ustawy prawo składania podań i ustnych oświadczeń w języku litewskim przez obywateli polskich narodowości litewskiej, zamieszkałych w obrębie gmin z większością litewską dawnego powiatu trockiego, ma zastosowanie na obszarze gminy olkienickiej w powiecie wileńsko-trockim.

Wykonywanie uprawnień, służących obywatelom polskim narodowości ruskiej (rusińskiej), białoruskiej i litewskiej, — wnoszenia podań i ustnych oświadczeń do władz i urzędów w językach macierzystych może mieć zastosowanie jedynie w granicach obszarów określonych w artykule 2 ustawy wobec cywilnych władz i urzędów administracyjnych II i I instancji (urzędy wojewódzkie, izby skarbowe, kuratorowie szkolni, urzędy ziemskie, urzędy górnicze, starostwa, urzędy i kasy skarbowe, inspektorowie szkolni, inspektorowie pracy i t. d.), oraz władz i urzędów samorządowych (sejmiki i wydziały wojewódzkie, powiatowe, rady miejskie i magistraty miast, rady gminne i urzędy gminne i t. d.) i ich zakładów.

Wszelkie pisma i podania, nie wyłączając środków prawnych skierowane do władz i urzędów, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, lub do władz i urzędów znajdujących się poza obszarami określonymi artykułem 2 ustawy, choćby były wnoszone za pośrednictwem miejscowych władz i urzędów administracyjnych rządowych, względnie samorządowych, winny być sporządzane w języku państwowym.

Do art. 3 i 4.

§ 3. Odpowiedź na podanie wniesione nie w języku państwowym, powinna być wystosowana, o ile możliwości, w tem samym narzeczu co użyte w podaniu, przy zastosowaniu alfabetu właściwego danemu językowi, lub narzeczu.

O dopuszczalności w odpowiedziach oraz w obradach i protokołach władz miejskich w mieście Lwowie obok języka państwowego — języka ruskiego, zaś w mieście Wilnie — języka białoruskiego — decydują rady miejskie tych miast.

Wszelkie pisma z urzędu (nie stanowiące odpowiedzi na podania i oświadczenia) władz i urzędów administracyjnych rządowych winny być sporządzane w języku państwowym.

Wszelkie pisma tego rodzaju władz samorządowych i ich zakładów winny być zasadniczo sporządzane w języku państwowym, o ile dotychczasowy sposób urzędowania i z nim związane warunki techniczne nie stoją temu na przeszkodzie.

Do art. 5.

§ 4. Obwieszczenia władz i urzędów wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia na całym obszarze Rzeczypospolitej sporządzane będą wyłącznie w języku państwowym.

Obwieszczenie cywilnych władz i urzędów administracyjnych II i I instancji w zasadzie sporządzane są w języku państwowym; jedynie w gminach, w których obwieszczenia władz gminnych będą na podstawie art. 5 sporządzane w dwóch językach, również obwieszczenia cywilnych władz i urzędów administracyjnych II i I instancji będą sporządzane w tych samych językach.

Do art. 6.

§ 5. Na obszarach, na których używanie danego języka macierzystego jest dopuszczone stosownie do artykułu 2 ustawy władze i urzędy samorządowe oraz ich zakłady mogą na mocy uchwały danego związku samorządowego wysłać pisma do innych władz i urzędów samorządowych nie tylko w języku państwowym, ale i w danym języku macierzystym; nie mają one jednak prawa wymagać, aby odpowiedź następowiała w tym samym języku, w którym było sporządzone ich pismo.

Do art. 7.

§ 6. Funkcjonariusze kolejowi, oraz urzędów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych na obszarze województw: lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego, wołyńskiego i poleskiego przy ustnym porozumieniu się z publicznością w szczególności przy okienkach pocztowych i kasach kolejowych, winni porozumiewać się z miejscową ludnością również w języku ruskim, o ile tego zajdzie istotna potrzeba. To samo ma odpowiednio zastosowanie w odniesieniu do języka białoruskiego na obszarze województw poleskiego, nowogródzkiego i okręgu administracyjnego wileńskiego, zaś w odniesieniu do języka litewskiego — na obszarze powiatu święciańskiego i gminy olkienickiej w powiecie wileńsko-trockim.

§ 7. Rozstrzyganie odwołań w sprawach języka urzędowania należy w toku instancji do właściwych administracyjnych władz rządowych i samorządowych.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1924 r.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*

Minister Spraw Wojskowych: *Sikorski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *Miklaszewski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Janicki*

Minister Kolei: *Tyszka*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *L. Darowski*

Minister Reform Rolnych: *W. Kopczyński*

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych: *Rybczyński*